

Hozzászólás „In memoriam Jablánczy Sándor, 1908–1999” című íráshoz

Az Erdészeti Lapok 2002. januári számában (27 oldal) Madas András jóvoltából tanulságos írást olvashatunk Jablánczy Sándor – az Erdőműveléstani Tanszék volt tanszékvezető egyetemi tanáráról – viszontagságos életéről, szakmai elkötelezettségéről, hazáját szerető, emberséges magatartásáról.

Személyes tapasztalatom alapján mondhatom, hogy a megemlékezés hűen jellemzi Jablánczy Sándor szakmai elkötelezettségét, kollégáival szembeni magatartását, segíteni akarását. Nekem is segítségemre volt. Szeretném ezt kifejezésre juttatni.

1951–1955 közötti időben Zalában, Bánokszentgyörgyön, majd Lentiben dolgoztam, erdőművelő voltam. Az 1955. év tavaszi átszervezés során Somogyba – Nagyatádra – helyeztek. Családi okok miatt Győrbe szerettem volna jutni, s miután ezt nem sikerült elérnem, a zalai erdők szeretete inkább Zalához húzott vissza. Nem akartam Nagyatádra menni. Zalában négy év alatt kezdtem már belejönni az erdőművelési, a vétyemi bükkösök és sárdipusztai erdeifenyvesek természetes felújítási munkáiba. Tanulmányozhattam az országban egyedülálló szentgyörgyvölgyi erdeifenyő paraszti szálaló erdőgazdálkodást. Mint az OEE helyi csoport titkára, majd elnöke részt vettem a Róth Gyula bácsi irányította szálalóerdő munkabizottságban (akkor nem szakosztály volt). Több helyszíni bejárást szerveztem, amelynek szakmai irányítója Gyula bácsi volt (elnézést kérek a megszólításért, egyesületi rendezvényen szívesebben fogadta ezt, mint a professzor úr megszólítást). Ilyen alkalmakkor, mint tudásra szomjas fiatalok, fiatalabbak – Neuwirt János, Páll Endre, Tóth Pál – és az ország más részéről még sokan mások vettük körül és nagy buzgalommal hallgattuk előadásait a helyszínen. Nem lehetett meg nem szeretni az erdőművelést, a természetes felújítási eljárásokat. Lentiben elődöm – Páll Endre – Sárdipusztán már foglalkozott és ért el eredményeket az erdeifenyő természetes felújítása terén. Abban az időben szokásos átszervezések elszórták Lentiből, pedig nagy szakmai szeretettel és tudással végezte munkáját. Engem helyeztek helyébe Bánokszentgyörgyről. Feladatomnak

tartottam, hogy folytassam a megkezdett munkát. Nem emlékszem pontosan vissza, hogy mikor, Róth Gyuzsi bácsi helyébe Jablánczy Sándor lépett, automatikusan kapcsolatba kerültünk. Amikor tudomására jutott, hogy Lentiből át helyeztek Nagyatádra és én nem akartam elmenni, vállalta, hogy visszamaradásom érdekében eljár az akkori Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetőjénél, Tömpe István főigazgató elvtársnál. Leveleket váltottunk.

A levelekből is kitűnik – és csak megerősíteni tudom Riedl Gyula megállapítását Jablánczy Sándorról –, hogy szakmai tudásán, szeretetén túl „Mint magánember szívélyes, közlékeny, tréfát értő, kedves házigazda, segíteni mindig kész kolléga volt” (E. L., 29. oldal). Személyesen tapasztaltam, éreztem ezt. A rövid ideig tartó együttműködésünk nem volt elegendő ahhoz, hogy egészen közelről megismerjük egymást. Egyik levelében ajánlotta: „Lehetséges, hogy a somogyi erdőkben is fogsz olyan paraszti gazdaságokat találni, ahol érdemes lesz a szálalóerdő ügyével tovább foglalkozni.” Tanácsát elfogadtam. Ez is segített abban, hogy Somogyba menjek. Rátaláltam az éger természetes felújításának lehetőségére. Dél-Somogyban szép égeresek találhatóak. Ami viszont nehezítette elhatározásomat, hogy Nagyatádon elődöm egy évfolyamtársam – Völgyi László – volt.

Érettségi találkozó

Vadon Gusztáv szervezésében kétnapos vidám, örömteli rendezvényen vett részt a Szegedi Erdészeti Technikumban 1957-ben végzett diákok közül kilenc fő. Az utóbbi időben már minden évben összejövünk, hiszen egyre ritkul ez a kedves, összetartó társaság.

Régen volt, még szinte a háború után, amikor Debrecenben elkezdtük az Erdészeti Technikumot. A híres nevezetes civis város kisdiákjának lenni még akkor is rangot jelentett. Volt aki édesapja okán került a technikumba, követve szép mesterségét, volt aki kalandvágyból, azt gondolva, fegyver, ló,

Olyformán vettem, mintha kitűrném helyéből. Nem így volt. Ő nem jött ki igazgatójával, Puska Ferencsel. Amint később kiderült, én sem. Ennek az lett a következménye, hogy 1956-ban a forradalom mellé álltam, majd utána védelmére keltem munkatársaimnak. 1957 júliusáig tudtam magamat védeni, tartani, végül is a retorzió, a rosszindulat elcsöpört, elmenekültem (el kellett menekülnöm), illetve alacsonyabb munkakörbe, közel 40 százalékos fizetéscsökkenéssel áthelyeztek. A dél-somogyi égeresek természetes felújítása lehetőségének vizsgálata részemről befejeződött. Ugyanebben az időben Jablánczy Sándor külföldre menekült. A sors elszakított bennünket egymástól, de a szakmánk iránti szeretete, segíteni akarása, emberi magatartása emlékezetemben megmaradt, ami rám is hatással volt.

Jó, hogy van, aki – vannak, akik – figyelemmel tudják kísérni szerete – nemcsak e hazában, hanem a nagyvilágban – szétszóródott kollégák életútját és veszik a fáradságot, hogy erről lapunk hasábjain hírt adjanak. Köszönet érte. Az Erdészeti Lapoknak meg azért, hogy közölte Madas András visszaemlékezését. Reméljük, hogy az E. L. a jövőben is közöl hasonló megemlékezéseket, már csak azért is, hogy a fiatalok – fiatalabbak részére tanulságul szolgáljanak.

Pechtol István

szép menyecske várja a romantikus erdő mélyén.

Debrecenből Pallagra kerültünk ki, a második évet már ott végezve. Viharos idők után kerültünk kisdiákként arra a tájakra, a debreceni nagyállomás akkor még romokban hevert. De ott sem maradtunk sokáig. A harmadik évre már Szegedre szökt a „behívó”. Szeged gyönyörű város (Tápéval határos, mondja a nőta), szívesen voltunk ott már kamaszodó diákok.

A szegedi évek voltak a legszebbek. Kitűnő tanárok keze alatt nőttünk, cseperedtünk testben és lélekben egyaránt.

Dr. Kollwenz Ödön, Kricsfalvi Viktor vagy Szecső János, Kelkápóli Géza tanár urak, hogy csak a szaktanárokból említsek néhányat. Szeretetre, becsületre, közösségi szellemű magatartásra ta-

nítottak bennünket a szaktantárgyakon kívül. Nemhiába! Szomorúan írom le, de van, aki 42 év szolgálat után a rossz anyagi helyzete miatt nem tud eljönni a találkozókra.

Tisztelt Erdészársadalom, ez azért ugye szégyen mindannyiunk számára!?

A találkozónk fő eseménye a Vadonféle lovastanyán zajlott le. Felelevenítettük a régi, szép eseményeket, emlegettük a tanárokat, beszélgettünk az erdőgazdálkodás helyzetéről, munkahelyeink szépségeiről, gondjairól. Szinte mindig szóba kerülnek a diákkori csínytevésük.

Kollégiumunk a technikummal szemben lévő téren egy „U” alakú épületben helyezkedett el. Az „U” alak egyik szárnya templom volt, középen pedig gyümölcsöskert volt almákkal megtűzdelve. A kamasz diák mindig éhes, a gyönyörű almák meg csak úgy csábítottak bennünket. A kert a plébánia tulajdona volt. A hálósobák fent voltak az emeleten. Nagy szervezkedésbe kezdtünk, lepedőket kötöttünk össze és az erős felépítésű *Takács Feri* lemászott a kötélén. Siettetni akarván az almaszedést, megrázta az egyik almát, nagyon megrázhatta, mert dübörögve hulltak alá a gyönyörű almák. A nevelőtanár a dübörgésre felébredt és kinézett a kertre nyíló ablakon, ahol egy kötélre összesodrott lepedőt látott lógni. Már Ádám-Éva is pörüljárt az almaevéssel, mi is megjártuk. *Takács Feri* másnap reggel rendezett sorok élén, mint egy vezénylőtiszt vonult át az iskolába, hátán a lepedőbe gyűjtött almával, vagy 10 kg-ot nyomhatott az összegyűjtött alma, amit a betegszoba lakói fogyasztottak el.

Egy másik történet: Ásotthalmára vittek bennünket érettségire való felkészülés céljából. Tanítás már nem volt, így hát vígan, szabadon teltek a napjaink. Megtudtuk, hogy a faluban bál van és a szabadfoglalkozást úgy értelmeztük, hogy a bálba is elmehetünk. Borotválkozás, nadrágvasalás, készülődés közben jött a hálóba *Halász* tanár úr. Megdöbbenve látta a készülődést. Tíz percet adott, hogy mindenki az ágyban legyen – mondta –, ellenőrizni fogom. Rövid tanácskozás után az ágyban landoltunk cipőstől, öltönyöstől. *Halász* tanár úr tényleg ellenőrzést tartott és megnyugodva távozott. Mi pedig tíz perc múlva az ablakon távoztunk ki a bálba. Még ma is emlékszem, Ásotthalmán gyönyörű lányok voltak abban az időben, és mi voltunk a sztárok. Szegény ásotthalmi fiúk, el lehet képzelni, milyen rosszul érezték magukat. Verekedés nem volt!

Vadon Gusztáv: Az ideai találkozó szervezője, aki a szakma szinte minden területén dolgozott. Köszönjük fáradozását.

Kerekes Erzsébet: Erdőrendezői munkakörben dolgozott. Szorgalmát, szakmai hozzáértését mindig elismerték.

Farkas János: Egész életében csemetetermeléssel foglalkozott, az ágazat tudósává vált az évtizedek folyamán.

Vince Simon: Vadászati műszaki vezetőként dolgozott. Hozzáértését jelzi, hogy nyugdíjasként is ragaszkodnak hozzá a külföldi vadászok.

Markos Antal: Kerületvezető erdész, vasútüzemvezető, sokirányú tudással rendelkező kolléga, jóbarát.

Borsányi László: Kerületvezető erdész, bátor kiállású jó szakember.

Korom Jenő: Kerületvezetőként az

ártéri erdők tudósává vált. Sajnos szeme világát elvesztette, ennek ellenére minden találkozón részt vesz.

Vántus János: Fahasználati műszaki vezetőként ment nyugdíjba, de a szakma minden területén kitűnő munkát végzett.

Vajda Pál: E sorok írója, majdnem egész pályafutása alatt fahasználati műszaki vezetőként tevékenykedett.

Meg kell még említenem *Schlandl Lajos* barátunkat is, aki eddig minden találkozón részt vett, az idén betegsége megakadályozta ebben. E kimaradás ellenére szinte testvér szeretettel gondoltunk rá. Kitűnő novelláskötetei külön elismerést érdemelnek.

Vince Simon barátunk vendégei leszünk 2003-ban, ha Isten is úgy akarja.

Vajda Pál

Ünnep a Bükkben

2002. szeptember hó 20-án mintegy 220-an ünnepre gyűltünk össze Felsőtárkány nagy időket látott, de ma is életerős, százados öreg tölgyei alá.

A 25 éves, mindmáig legnagyobb összefüggő erdejű Bükki Nemzeti Parkot köszönteni jöttünk.

Ünnepelt öreg csillagunk a Nap is, hiszen rendezvényünk mindkét napján meleg őszi fényével küldte üdvözlését a Bükknek és az őt szolgáló és köszöntő ünnepi gyülekezetnek.

Délelőtt kezdődött az ünnep *dr. Kiss Zoltán* KVM politikai államtitkár szívélyes köszöntőjével. Majd *Haraszthy László*, a Természetvédelmi Hivatal elnöke mondott frappáns megnyitó beszédet. Követte őt *dr. Nagy Imre* országgyűlési képviselő, a Regionális Idegenforgalmi Bizottság elnöke, Eger város polgármesterének remek köszöntője.

A BNP politikai, tudományos és társadalmi elismertségét tükrözte neves politikusok, a tudomány kimagasló képviselői, a BNP „falvainak, városainak” polgármesterei, s nem utolsósorban a két erdőgazdaság és erdő felügyelőségek elsőszámú és rangos munkatársainak jelenléte.

Néhányukat név szerint is illőnek tartom megemlíteni, de nagy bocsánatkéréssel azoktól, kiknek nevét nem tudhatom leírni.

Ünnepünket jelenlétével megtisztelte: *Sós Tamás*, Heves megye Közgyűlés elnöke, *Laczkó Lászlóné* BAZ Megye Közgyűlés elnökhelyettese, *Rakonczay Zoltán* ny. miniszterhelyettes, a BNP-t

alapító és az Országos Természetvédelmi Hivatal első elnöke, *prof. dr. Kozák Imre* akadémikus, a Tudományos Akadémia Miskolci Bizottságának elnöke, *prof. dr. Kovács Jenő*, a Miskolci Akadémiai Bizottság Erdészeti Szakbizottságának elnöke, *Kórozs Lajos* országgyűlési képviselő, *Cserép János*, az OEE elnöke, az Északerdő Rt. vezérigazgatója, *Jung László*, az Egererdő vezérigazgatója, *Steiner József*, az Erdészeti Szolgálat miskolci és *Kondor István* egri igazgatója.

Délután az előadótermet zsúfolásig megtöltött hallgatóság előtt egytől egyik színvonalas előadások hangzottak el. (Érdeemes lenne azokat egy kis füzetben megörökíteni.)

A referátumok előtt a nagyon sokunk által ismert és nagyon szeretett *prof. dr. Ivan Volocsuk*, a Világ Természeti Unió regionális elnöke, a Kárpáti Nemzeti Parkok Szövetségének elnöke, anyanyelvünkön üdvözölte a 25 éves Bükki Nemzeti Parkot.

Hasonló kedvességgel köszöntötte a parkot *Martin Kassa*, a szlovák nemzeti parkok besztercebányai központjának vezetője is.

Az est fénypontja volt a Bükki Nemzeti Parkot magáénak tekintő Felsőtárkány bájos folklór szereplése.

Az estét remek vacsora elköltésével, meleg baráti beszélgetésekkel, *Schmotzer Bandi* cantus praesensz-kedésével, kis nótázással mértékletesen kellemesen töltöttük el.

Dr. Bartucz Ferenc